

עניין: כל שפסולו בקודש הקודש מקבלו

דרושי הצל"ח דרוש ו'

ח) עמוד התפלה הנה העיקר קדושת המקום והבית הכנסת הוא מקום משכן השכינה, ואהיה להם למקדש מעט אלו בתי כנסיות שבחוץ [לארץ], וארו"ל (פננים ח' ע"ב) אין תפלתו שלא אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, וכבר אמרתי שאם האדם מתפלל בבית הכנסת, אף אם בא לו מחשבה זרה ומבלבל תפלתו והתפלה היא במקום קרבן ונקראת עבודה דוגמת הקרבן, כדכתיב לעבדו בכל לבבכם, וארו"ל איזה עבודה שכלל זה תפלה, וא"כ אחר כוונת הלב הן הן הדברים, ואם לבו בל עמו הוה כמו מחשב מחשבת חוץ בקרבן והוא פסולי המוקדשין, והנה אמרו בגמרא (נזרים מ"ג ע"ב) שיש פסולי מוקדשין שאם עלו לא ירדו, ויש שגם עם עלו ירדו, וזה הכלל כל שפסולו בקודש הקודש מקבלו, וכל שאין פסולו בקודש אין הקודש מקבלו, וכשארם מתפלל בבה"כ שהוא מקום קדוש אף אם בא איזה מחשבת חוץ נקרא פסולו בקודש והקודש מקבלו, אבל כשמתפלל חוץ לבה"כ אין פסולו בקודש ואין הקודש מקבלו.

והטעם נ"ל דהנה מלך שבא ובאו בני המדינה לקבל פניו במנחה, וכל איש הביא מנחה להיכל המלך, ויש מהם שוטים ששלחו להמלך שישלח עבריו לביתם ויקבלו מהם המנחה, והנה תוך המנחות ההם נמצאו כמה זיופים שבכלי

כסף ההם כספם היה לסיגים, יש מהם שעירבו במזיד ויש מהם שנתערבו בשגגה, אך שלמראית העין היה נראה ככסף, ומוזיף מתוכו, והנה המלך הזה היה מלך אדיר ושלט גדול ועשיר מופלג, ואוצרותיו מלאים כסף וזהב לרוב ויצא דת המלך שאלו שהביאו המנחה לביתו לא דיקדקו אחריהם אפילו המוויפים, כי כלום צריך הוא לכספם, וכלום עשו אלא לכבודו ולעשות כבוד למלך, והרי עשו כבוד כי למעלה נראה כסף, אבל אלו ששלחו להמלך שישלח משרתיו לביתם ליקח המנחה, הכי זה כבוד המלך אלא ודאי שדמו שהמלך ממון חסר, וצריך לעושרם א"כ רע עשו שנתנו לאוצר המלך כסף סיגים, והנמשל מבואר מעצמו, ובפרט בגלות הוה שהשכינה בגלות, ואין מקום מנוחת השכינה בגלות כי אם בבית הכנסת שיש בו מעין קדושת ארץ ישראל, וכל המתפלל בבית הכנסת כאילו מביא הגאולה, דכן אמרו בגמרא אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור, מעלה אני עליו כאלו פדאני לי ולבני והנה המתפלל בבית הכנסת מראה בעצמו שיש לו דביקות לשכינה ונכסף לבית אמו, אבל זה שאינו בא לבית הכנסת הוא בן כסיל תוגת אמו ומתרחק מן השכינה והשכינה מתרחקת ממנו, ולכך אין תפלתו נשמעת, ואמרתי בזה פירוש

לקוטי בתר לקוטי

בעל ילקוט יהודה כתב שבמאמר זה מובן מה שכתב הרמב"ם בחלכות תשובה, שכל הפורש מן הציבור אין לו חלק לעולם הבא כי להיות האדם כלול עם הציבור, או אף אם יחטא נחשב הוא כפסולו בקודש ואז הקודש מקבלו ודינו הוא שאם עלה לא ירד, לא כן הפורש מן הציבור יש בו פסול יוצא, והלכה כר' יהודה דאם יצא מדם חוץ לקלעים אף אם עלה ירד, וכן הוא דינו של איש שיוצא ופורש מן הציבור.

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON

דרושי הצל"ח אהבת ציון דרוש ה'

והנה לא נתנה תורה למלאכי השרת, ולפעמים אף לצדיק גמור תבוא איזה מחשבה באמצע התפלה המבטלת כוונתו, אמנם ההפרש בין צדיק לרשע, כי הצדיק מתחלת עמידתו להתפלל הוא עומד באימה וביראה ברתת ובזיע, ויודע לפני מי הוא עומד ומדבר לפני המלך מלכו של עולם, ומתחיל על כל פנים להתפלל בכוונה, ודעתו למעבד כל טעדיקאי להוציא מחשבת חוץ מלבו, ואם אחר כך באמצע תפלתו היצר הרע אשר יושב כזכוב על מפתחי לבו שני מבלבל כוונתו בקצת התפלה, אנוס הוא ורחמנא פטריה, ועל כל פנים תחלת עמידתו היא להתפלל בכוונה. ועוד, שמבואר בשלחן ערוך (ארו"ח קא, א), שכל מי שאינו יכול לכיון בכל התפלה, יכוין על כל פנים באבות שהוא התחלה, אבל הרשעים תיכף בעמדם לתפלה מתחלה המה מלאים מחשבות פיגול וכל מיני משא ומתן ומיני ערמומיות וגזל ועריות, הכל מעלה על מחשבתו קודם שמתחיל התפלה, ומתוך שחוק וקלות ראש מתחיל להתפלל, וזורק דבריו מפיו ובלא לב ידבר, זה ודאי עון פלילי ומזיד גמור הוא.

וזה שאמר הכתוב יען כי נגש העם הזה, ומצינו הגשה לתפלה (בראשית רבה מט, ח), ותיכף בגשתו להתפלל תיכף בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחוק ממני, ונקוד הרי"ש של רחוק בחיר"ק, ולא אמר ילבו רחוק בקמ"ץ, שאז היה משמע שהלב רחוק הוא מעצמו, אבל רחוק בחיר"ק פירושו שהוא בזדוני רחוק במזיד לבו ממני, לא מחמת אונס.

י"ש בזה רמז מה שאמרו (זבחים פד, א): כל שפסולו בקודש הקודש מקבלו. דהיינו שאם התחיל תפלתו 'בקודש', היינו בכוונה, ואחר כך מחמת אונס נתבלבלה מחשבתו בברכות אמצעיות ונפסלה תפלתו 'בקודש', אז 'הקודש מקבלו', וכל שאין פסולו בקודש, שתיכף בהתחלת התפלה לא היה לבו אל הקודש 'אין הקודש מקבלו'.